

กลุ่มสุขภาพภาคร

ประชาชนและพัฒนา

พฤติกรรมสุขภาพ

คู่มือการปฏิบัติงานกระบวนการตាบลจัดการคุณภาพชีวิต

กลุ่มสุขภาพภาคประชาชนและพัฒนาพุทธกรรมสุขภาพ
ศูนย์สนับสนุนบริการสุขภาพที่ ๑๐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔

บทนำ

คู่มือกระบวนการพัฒนาตำบลจัดการคุณภาพชีวิตเล่นนี้ จัดทำขึ้นเพื่อ ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานงานสุขภาพภาคประชาชนและพัฒนาพฤษติกรรมสุขภาพ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ มีคู่มือปฏิบัติงานที่ชัดเจน อย่างเป็นรายลักษณะอักษร ที่แสดงถึงรายละเอียดขั้นตอนการปฏิบัติงานของกิจกรรม/กระบวนการต่างๆของหน่วยงาน และสร้างมาตรฐานการปฏิบัติงาน แสดงวิธีการทำงานที่สามารถถ่ายทอดให้กับผู้เข้ามาปฏิบัติงานใหม่ พัฒนาการทำงานให้เป็นมืออาชีพ และใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานพัฒนาบุคลากรให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน รวมทั้งแสดงหรือเผยแพร่ให้กับบุคลากรภายนอก หรือผู้ใช้บริการให้สามารถเข้าใจและใช้ประโยชน์จากการกระบวนการที่มีอยู่ได้

๑. วัตถุประสงค์

- ๑.๑ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของกลุ่มสุขภาพภาคประชาชนและพัฒนาพฤษติกรรมสุขภาพ มีประสิทธิภาพ เชื่อมโยง สอดคล้องกับกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ
- ๑.๒ เพื่อให้การดำเนินงานสุขภาพภาคประชาชนและพัฒนาพฤษติกรรมสุขภาพเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
- ๑.๓ เพื่อสร้างความเข้าใจให้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสุขภาพภาคประชาชนและพัฒนาพฤษติกรรมสุขภาพ
- ๑.๔ เพื่อถ่ายทอดให้ผู้เข้ามาปฏิบัติงานใหม่ได้เข้าใจถึงกระบวนการที่ต้องดำเนินการต่อไปได้
- ๑.๕ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงกระบวนการทำงานให้ดีขึ้นและได้มาตรฐานเดียวกัน

๒. ขอบเขต รายละเอียดลักษณะงานและการปฏิบัติงาน

- ๒.๑ ตำบลจัดการคุณภาพชีวิต มีขอบเขตการดำเนินงาน ดังนี้
  - ๒.๑.๑ รับนโยบาย
  - ๒.๑.๒ รวบรวมข้อมูล ผลการดำเนินกิจกรรมที่ผ่านมา ปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงาน
  - ๒.๑.๓ วางแผน ออกแบบกิจกรรม กำกับ ติดตาม ประเมินผล
  - ๒.๑.๔ จัดทำแนวทาง กำหนดแผนงานการติดตาม ประเมินผล
  - ๒.๑.๕ ชี้แจงแนวทางสู่การปฏิบัติ
  - ๒.๑.๖ จัดทำแผนงานโครงการร่วมกับผู้รับผิดชอบงานเขตสุขภาพที่ ๑๐
  - ๒.๑.๗ บูรณาการระหว่างงาน ๒ ด้านได้แก่ การพัฒนาภาครีเครือข่ายทางด้านระบบสุขภาพ ภูมิและพัฒนาพฤษติกรรมสุขภาพของคนในชุมชน (งานสุขศึกษา)
  - ๒.๑.๘ ดำเนินการพัฒนาและยกระดับตำบลจัดการคุณภาพชีวิตสู่ชุมชนสร้างสุข ตามแผน
  - ๒.๑.๙ ติดตาม และประเมินผลเพื่อค้นหาผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) ในเขตสุขภาพ เพื่อเป็นพื้นที่ต้นแบบในการพัฒนาไปต่อๆ ไป
  - ๒.๑.๑๐ ประเมินผล วิเคราะห์
  - ๒.๑.๑๑ สรุปผลการดำเนินงานในระดับเขตสุขภาพเสนอต่อผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้อง

๓. คำจำกัดความ

๓.๑ การติดตาม (Monitoring) หมายถึง การเก็บรวมรวบข้อมูลการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ และนำมารวเคราะห์ว่าเป็นไปตามแผนยุทธศาสตร์ของหน่วยงานที่กำหนดไว้หรือไม่ มีปัญหาอุปสรรคหรือไม่อย่างไร เพื่อให้ผู้บริหารนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการทบทวนยุทธศาสตร์หรือตัดสินใจแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

๓.๒ การประเมินผล (Evaluation) หมายถึง กระบวนการตัดสินคุณค่าของแผนงานหรือโครงการของทุกส่วนราชการ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลแล้วนำมารวเคราะห์ เพื่อนำผลมาเปรียบเทียบกับแผนว่าบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่

๓.๓ ตำบลจัดการคุณภาพชีวิต หมายถึง ตำบลที่มีการดำเนินงานของ อสม. ภาคประชาชน ชุมชน ห้องถัง และภาครัฐ ใน การป้องกันและควบคุมโรคโควิด ๑๙ ที่ครอบคลุมถึงมิติการเยียวยาสุขภาพใจ เศรษฐกิจ สังคม และ คุณภาพชีวิต ด้วยความปกติวิถีใหม่ (new normal) เช่น อสม. สำรวจสุขภาพใจ ให้คำแนะนำเพื่อสร้าง บทบาทของ ประชาชน 担当 เป็นตัวอย่าง และชุมชนมีบทบาทร่วมสร้างตำบลวิถีชีวิตใหม่ เป็นต้น นำไปสู่เป้าหมาย ตำบลวิถีใหม่ ปลอดภัยโควิด ๑๙ ชุมชนสุขภาพ สุขใจ สุขเงิน สุขสามัคคี

๓.๔ เกณฑ์ตำบลจัดการคุณภาพชีวิต หมายถึง ตำบลที่บันทึกผลการดำเนินงาน “ตำบลวิถีชีวิตใหม่ ปลอดภัยจากโควิด ๑๙”

๔. หน้าที่และความรับผิดชอบของบุคลากร

๔.๑ หัวหน้ากลุ่มสุขภาพภาคประชาชนและพัฒนาพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ
มีบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังนี้

รับการถ่ายทอดนโยบายจากรัฐบาลสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข กำหนดนโยบาย การปฏิบัติงาน วางแผนกำลังเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงาน ครอบและทิศทางการติดตาม ประเมินร่วมกับเขตสุขภาพ การจัดการงบประมาณ ติดต่อประสานงาน วางแผน มอบหมายงาน กำกับตรวจสอบ ให้คำปรึกษา ติดตาม ประเมินผล และแก้ไขปัญหาข้อด้อยในการปฏิบัติงานในกลุ่มงาน และปฏิบัติงานอื่นตามที่รับมอบหมายเพิ่มเติม

๔.๒ ผู้ปฏิบัติงานที่รับผิดชอบงาน ตำบลจัดการคุณภาพชีวิต มีบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังนี้

๔.๒.๑ จัดทำการกรอบ ออกแบบ และวางแผนการขับเคลื่อนนโยบายในระดับเขต สุขภาพ

๔.๒.๒ จัดทำแผนกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานของเครือข่ายในเขต สุขภาพ

๔.๒.๓ กำกับ ติดตามประเมินผลการดำเนินงานและความก้าวหน้าตามบริบทพื้นที่ เพื่อ ค้นหาผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) ในเขตสุขภาพ เพื่อเป็นพื้นที่ต้นแบบในการพัฒนาไป

๔.๒.๔ ตรวจสอบข้อมูลการประเมินตำบลจัดการคุณภาพชีวิต ผ่านระบบสารสนเทศทาง เว็บไซต์ Thaiphc.net

๔.๒.๕ จัดทำรายงานผลการดำเนินงานรายงานต่อผู้อำนวยการและสหท้อนข้อมูลการ ดำเนินงาน ความก้าวหน้า แก่เครือข่ายในเขตสุขภาพ

๕. ผังกระบวนการและขั้นตอนการปฏิบัติงาน

๕.๑ ผังกระบวนการ กระบวนการ การส่งเสริม สันับสนุน ติดตาม ประเมินผล ตำบลจัดการคุณภาพชีวิต โดยแสดง Flow chart ซึ่งจะอธิบายงาน ดังนี้

ชื่อผู้รับผิดชอบ	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	จุดควบคุมความเสี่ยง	ระยะเวลา
กลุ่มสุขภาพภาค ประชาชนและ พัฒนาพัฒนาระบบ สุขภาพ	<p>รับนโยบายจาก กองสนับสนุนสุขภาพภาค ประชาชน</p>	<ol style="list-style-type: none"> ส่งผู้รับผิดชอบงานตำบลจัดการคุณภาพชีวิตไปรับนโยบายโดยตรง ทำความสะอาดเข้าใจนโยบายอย่างละเอียด 	๑๒๐ นาที
กลุ่มสุขภาพภาค ประชาชนและ พัฒนาพัฒนาระบบ สุขภาพ	<p>ทบทวนนโยบายเพื่อวางแผน และแนวทางการดำเนินงาน</p>	<ol style="list-style-type: none"> ประชุมทำความเข้าใจเจ้าหน้าที่ภายในกลุ่ม 	๑๒๐ นาที
กลุ่มสุขภาพภาค ประชาชนและ พัฒนาพัฒนาระบบ สุขภาพ	<p>จัดทำคู่มือแนวทางการ ดำเนินงาน</p>	<ol style="list-style-type: none"> จัดทำคู่มือแนวทางการดำเนินงาน 	๙๐ นาที
กลุ่มสุขภาพภาค ประชาชนและ พัฒนาพัฒนาระบบ สุขภาพ	<p>ติดตามผลการ ดำเนินงานรายไตรมาส</p>	<ol style="list-style-type: none"> จัดทำแผนติดตามการดำเนินงาน และรายงานผลตามรายไตรมาส ออกแบบรูปแบบการติดตาม คือข้อมูลผลการติดตามรายไตรมาส 	๔๕๐ นาที
กลุ่มสุขภาพภาค ประชาชนและ พัฒนาพัฒนาระบบ สุขภาพ	<p>คัดเลือก Best Practice</p>	<ol style="list-style-type: none"> ขอสนับสนุนงบประมาณให้เพียงพอ ขอสนับสนุนคณะกรรมการจากส่วนกลาง แจ้งยืนยันจำนวนกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมกิจกรรมให้ชัดเจน 	๔๕๐ นาที
กลุ่มสุขภาพภาค ประชาชนและ พัฒนาพัฒนาระบบ สุขภาพ	<p>สรุปผลการดำเนิน/ รายงานผล</p>	<ol style="list-style-type: none"> สรุปผลการดำเนินงานเสนอผู้บริหาร ส่งสรุปผลการดำเนินงานเพื่อคืนข้อมูลแก่เครือข่าย 	๙๖๐ นาที
รวมระยะเวลา			๒,๒๕๐ นาที

๖. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน ตำบลจัดการคุณภาพชีวิต รายละเอียด ดังนี้

๖.๑ รับนโยบาย

- ผู้อำนวยการและหัวหน้ากลุ่มสุขภาพภาคประชาชนและพัฒนาพฤษกรรมสุขภาพ รับการถ่ายทอดนโยบายตามยุทธศาสตร์กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ ประจำปีงบประมาณในการดำเนินงาน ตำบลจัดการคุณภาพชีวิต
- ถ่ายทอดนโยบายแก่ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงาน

๖.๒ กำหนดแผนงานการติดตาม ประเมินผล

- หัวหน้ากลุ่มงานและผู้รับผิดชอบงาน กำหนดกรอบ และแนวทางดำเนินงานประจำปี
- จัดทำแผนงานการติดตาม ประเมินผล ประจำปีงบประมาณ เพื่อกำกับ ติดตามความก้าวหน้า ประเมินผลการดำเนินการในปีงบประมาณ

๖.๓ ถ่ายทอดนโยบายและชี้แจงแนวทางแก่เครือข่ายในเขตสุขภาพ

- ถ่ายทอดนโยบายสู่การปฏิบัติ ครอบ แล้วแผนงานการดำเนินงานประจำปีงบประมาณแก่เครือข่าย ในเขตสุขภาพ ได้แก่ สสจ. สสอ. รพศ. รพท. รพช. และ รพ.สต.
- ชี้แจงแนวทางการดำเนินงาน การติดตาม ประเมินผล แก่เครือข่ายในเขตสุขภาพ
- พัฒนาแบบฟอร์มติดตามความก้าวหน้าแก่เครือข่าย

๖.๔ ติดตามความก้าวหน้า

- ประสานติดตามข้อมูลผลการพัฒนา ตำบลจัดการคุณภาพชีวิตตามแผนงานที่กำหนด โดยกำกับให้ ผู้รับผิดชอบงานในระดับ สสจ. ดำเนินการประสานงาน ให้คำแนะนำ ควบคุมกำกับรายงานผล ความก้าวหน้า โดยเครือข่ายในพื้นที่ ดำเนินการแล้วเสร็จบันทึกข้อมูลการดำเนินและ ความก้าวหน้าในระบบสารสนเทศทางเว็บไซต์ Thaiphc.net

๖.๕ ตรวจสอบข้อมูล

- ดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลผลการประเมินตำบลจัดการคุณภาพชีวิต ในระบบ
- สรุปผลการดำเนินงาน ส่งคืนข้อมูลในระบบยืนยันความถูกต้อง และแก้ไขข้อมูล กับจังหวัดให้ เรียบร้อย

๖.๖ วิเคราะห์ ประเมินผลความก้าวหน้า

- วิเคราะห์ข้อมูลและประเมินผลความก้าวหน้าของการดำเนินงานรายเดือนเสนอต่อผู้อำนวยการ และเขตสุขภาพ
- แจ้งข้อมูลการประเมินผลการดำเนินงานแก่ผู้รับผิดชอบของ สสจ.
- รวบรวมปัญหา อุปสรรคของการดำเนินในพื้นที่เสนอต่อผู้อำนวยการและเขตสุขภาพ

๖.๗ สรุปผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนการดำเนินงานในระดับเขตสุขภาพ

- สรุปผลการดำเนินงานรายเดือนและรายไตรมาสเสนอผู้อำนวยการ
- จัดทำสรุปผลความก้าวหน้ารายเดือนเผยแพร่และลงทะเบียนผลไปยังเครือข่ายเขตสุขภาพ

๗. กฎหมาย มาตรฐาน และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

- ๗.๑ แนวทางการดำเนินงานตำบลจัดการคุณภาพชีวิต
- ๗.๒ ฐานข้อมูล ตำบลจัดการคุณภาพชีวิต บนเว็บไซต์ www.thaiphc.net
- ๗.๓ ชุดความรู้ชุมชนสร้างสุข

๘. แบบฟอร์มที่เกี่ยวข้อง

- ๘.๑ แบบประเมินตำบลวิถีชีวิตใหม่ ปลอดภัยจากโรคโควิด 19

๙. ระบบการติดตามและประเมินผล

- ๙.๑ ติดตามตามแผนการปฏิบัติงานผังกระบวนการ
- ๙.๒ การประเมินผลความก้าวหน้าตามบันทึกข้อมูลในฐานข้อมูล “ตำบลจัดการคุณภาพชีวิต”
เว็บไซต์ www.thaiphc.net ระบบสารสนเทศทางเว็บไซต์ thaiphc.net

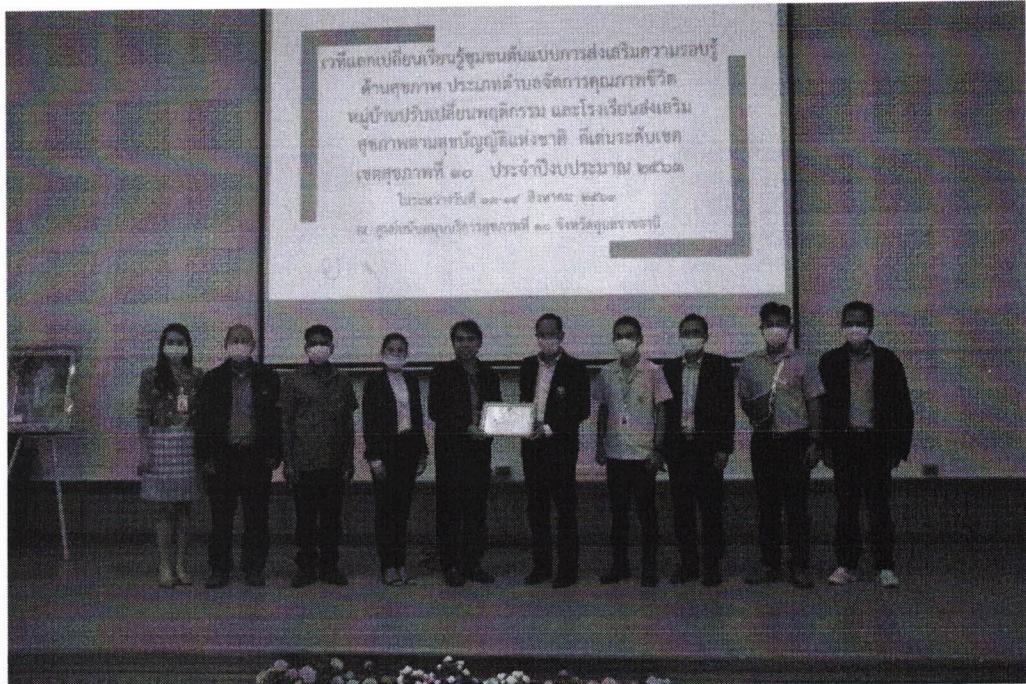
แบบสอบถามกระบวนการสุขศึกษา
กลุ่มสุขภาพภาคประชาชนและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ

ลำดับ ที่	คำถาม	มี / ใช่	ไม่มี / ไม่ใช่	คำอธิบาย / คำตอบ
หมวดที่ ๑ การวางแผน				
๑	มีการรับการถ่ายทอดข้อมูลนโยบายการดำเนินงานจากกองสุขศึกษา	P		
๒	ศบส.๑๐ มีการถ่ายทอดนโยบายการดำเนินงานให้กับพื้นที่ ก่อนมีการดำเนินงาน	P		
๓	มีการร่วมวางแผนกับพื้นที่ สสจ. และเจ้าหน้าที่ภายในกลุ่มงาน ก่อนมีการดำเนินงาน	P		
หมวดที่ ๒ กระบวนการดำเนินงาน				
๔	มีการส่งเสริมสนับสนุนเครือข่ายในการดำเนินงานทุกปี อย่างน้อย ปีละ ๑ ครั้ง	P		
๕	เครือข่ายมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงานโครงการ	P		
๖	จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือกการประกวดโดยอธิบดี กรมสนับสนุนบริการสุขภาพลงนาม		P	จะมีการดำเนินงาน ในช่วงไตรมาสที่ ๔
๗	มีการจัดกิจกรรมเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อคัดเลือกต้นแบบ หมู่บ้านปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ โรงเรียนสุขบัญติแห่งชาติ และ ชุมชนรอบรั้วด้านสุขภาพมีการติดตามการดำเนินงาน กับภาคีเครือข่ายอย่างน้อย ปีละ ๑ ครั้ง		P	จะมีการดำเนินงาน ในช่วงไตรมาส ๔
หมวดที่ ๓ กระบวนการติดตามงาน				
๘	มีการติดตามการดำเนินงาน กับภาคีเครือข่ายอย่างน้อย ปีละ ๑ ครั้ง		P	จะมีการดำเนิน ในช่วงไตรมาสที่ ๓

หมวดที่ ๔ กระบวนการรายงานผล				
๙	มีการส่งรายงาน ส๑-ส๓ ให้กับกองสุขศึกษา อย่างน้อย ปีละ ๒ ครั้ง		P	จะมีการดำเนินในช่วงไตรมาสที่ ๒-๓
๙	มีการรายงานผลการคัดเลือกให้กับ อธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ และรายงานผลให้กับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด		P	จะมีการดำเนินงาน ในช่วงไตรมาส ๔

คุ้มมือ

การจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้

กลุ่มสุขภาพภาคประชาชนและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ
ศูนย์สนับสนุนบริการสุภาพที่ ๑๐

บทนำ

คู่มือกระบวนการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เล่มนี้จัดทำขึ้นเพื่อ ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานสุขภาพภาคประชาชน และพัฒนาพุทธิกรรมสุขภาพ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ มีคู่มือปฏิบัติงานที่ชัดเจน อย่างเป็นลายลักษณ์อักษร ที่แสดงถึง รายละเอียดขั้นตอนการปฏิบัติงานของกิจกรรม/กระบวนการต่างๆของหน่วยงาน และสร้างมาตรฐานการปฏิบัติงาน แสดง วิธีการทำงานที่สามารถถ่ายทอดให้กับผู้เข้ามาปฏิบัติงานใหม่ พัฒนาการทำงานให้เป็นมืออาชีพ และใช้เป็นแนวทางในการ ปฏิบัติงานพัฒนาบุคลากรให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน รวมทั้งแสดงหรือเผยแพร่ให้กับบุคลากรภายนอก หรือผู้ใช้บริการให้สามารถ เข้าใจและใช้ประโยชน์จากกระบวนการที่มีอยู่ได้

๑. วัตถุประสงค์ (Objectives)

- ๑.๑ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของกลุ่มสุขภาพภาคประชาชนและพัฒนาพุทธิกรรมสุขภาพ มี ประสิทธิภาพ เชื่อมโยง สอดคล้องกับกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ
- ๑.๒ เพื่อให้การดำเนินงานสุขภาพภาคประชาชนและพัฒนาพุทธิกรรมสุขภาพเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
- ๑.๓ เพื่อสร้างความเข้าใจให้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสุขภาพภาคประชาชนและพัฒนาพุทธิกรรม สุขภาพ
- ๑.๔ เพื่อถ่ายทอดให้ผู้เข้ามาปฏิบัติงานใหม่ได้เข้าใจถึงกระบวนการที่ต้องดำเนินการต่อไปได้
- ๑.๕ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงกระบวนการทำงานให้ดีขึ้นและได้มาตรฐานเดียวกัน

๒. ขอบเขต (Scope)

- ๒.๑ ใช้เป็นแนวทางการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่มสุขภาพภาคประชาชนและพัฒนาพุทธิกรรมสุขภาพ
- ๒.๒ ใช้ในการอุปนิเทศ ติดตาม ประสานงาน การดำเนินงานตามกิจกรรม/โครงการ และสนับสนุนหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง

๓. คำจำกัดความ (Definition)

- ๓.๑ เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ หมายถึงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Knowledge Sharing) คือ การที่กลุ่มคนที่มีความสนใจใน เรื่องใดเรื่องหนึ่งร่วมกัน มารวมตัวกันและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้วยความสมัครใจ เพื่อร่วมสร้างความเข้าใจหรือพัฒนาแนวปฏิบัติ ในเรื่องนั้นๆ
- ๓.๒ ผู้รับผิดชอบงาน ศบส.๑๐ หมายถึง เจ้าหน้าที่ในกลุ่มสุขภาพภาคประชาชนและพัฒนาพุทธิกรรมสุขภาพ ปฏิบัติงานที่ศูนย์สนับสนุนบริการสุขภาพที่ ๑๐
- ๓.๓ พี่เลี้ยงจังหวัด คือผู้รับผิดชอบงานสุขศึกษา จากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดทั้ง ๕ แห่งในเขตสุขภาพที่ ๑๐

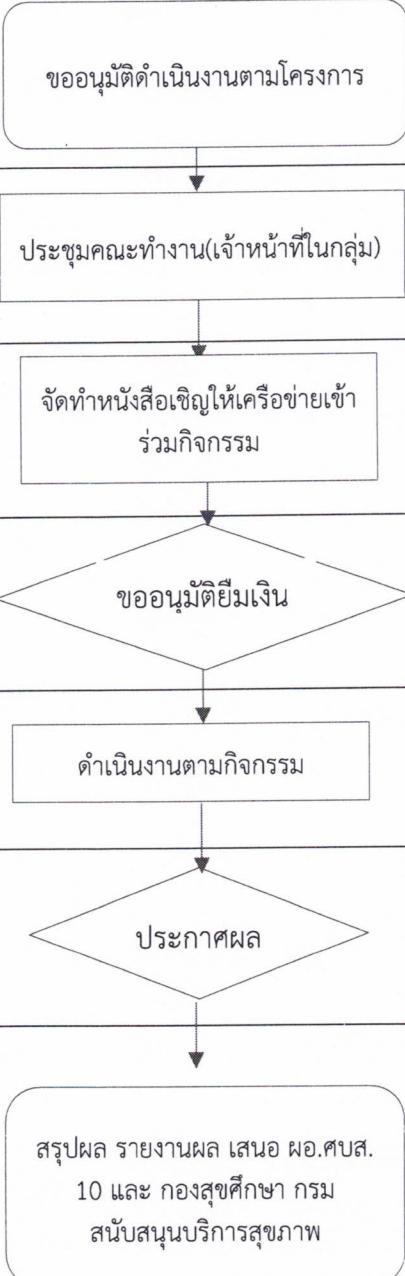
๔. ความรับผิดชอบ (Responsibilities)

- ๔.๑ บุคลากรในกลุ่มสุขภาพภาคประชาชนและพัฒนาพุทธิกรรมสุขภาพ
- ๔.๒ บุคลากรผู้รับผิดชอบงานการเงิน
- ๔.๓ บุคลากรฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ
- ๔.๔ บุคลากรแม่บ้าน
- ๔.๕ บุคลากรที่เป็นพนักงานขั้บรถ
- ๔.๖ ผู้บังคับบัญชาผู้อนุมัติการดำเนินงาน

๕. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน (Procedure)

ตาม Flow Chart การจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ของศูนย์สนับสนุนบริการสุขภาพที่ ๑๐

กระบวนการจัดเรียนรู้เปลี่ยนแปลง

ชื่อผู้รับผิดชอบ	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	จุดควบคุมความเสี่ยง	ระยะเวลา	
งานสุขภาพภาค ประชาชนและพัฒนา พฤติกรรมสุขภาพ	ขออนุมัติดำเนินงานตามโครงการ 	1.ตรวจสอบใบขออนุมัติก่อนนำเสนอ	480	นาที
งานสุขภาพภาค ประชาชนและพัฒนา พฤติกรรมสุขภาพ	ประชุมคณะกรรมการ(เจ้าหน้าที่ในกลุ่ม)	1. ประชุมทำความเข้าใจเจ้าหน้าที่ ภายในกลุ่ม	120	นาที
งานสุขภาพภาค ประชาชนและพัฒนา พฤติกรรมสุขภาพ	จัดทำหนังสือเชิญให้เครือข่ายเข้า ร่วมกิจกรรม	1.ขอรายชื่อยืนยันผู้เข้าร่วมประชุม 2.แจ้งผู้รับผิดชอบงานสุขศึกษา ของจังหวัดก่อนส่งหนังสือ	120	นาที
งานสุขภาพภาค ประชาชนและพัฒนา พฤติกรรมสุขภาพ		1.ตรวจสอบใบขออนุมัติให้ครบถ้วน	180	นาที
พอ.ศบส 10	ดำเนินงานตามกิจกรรม	1.ดำเนินการตามแผนที่วางไว้	960	นาที
อธิบดีกรมสนับสนุนบริการ สุขภาพ		1.จัดทำหนังสือส่งให้ทุกจังหวัด 2.เตรียมผลคณ์แบบได้โดยมีลายเซ็นต์ คณะกรรมการกำกับ	960	นาที
งานสุขภาพภาค ประชาชนและพัฒนา พฤติกรรมสุขภาพ	สรุปผล รายงานผล เสนอ พอ.ศบส. 10 และ กองสุขศึกษา กรม สนับสนุนบริการสุขภาพ	1.ดำเนินการตามแผนที่ระบุ 2.กำหนดระยะเวลาดำเนินงานให้ ครอบคลุมกับความน่าจะเป็น 3.หากเกินระยะเวลาที่กำหนดขออนุมัติ เปลี่ยนแปลงระยะเวลาดำเนินกิจกรรม จาก พอ.ศบส.10	960	นาที
		รวมระยะเวลา	3,780	นาที

๖. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

กลุ่มสุขภาพภาคประชาชนและพัฒนาพุทธิกรรมเป็นผู้รับผิดชอบ โดยแสดง Flow chart ซึ่งจะอธิบายงาน ดังนี้

๑) รวบรวมข้อมูลปัญหา และเขียนโครงการ เพื่อขออนุมัติโครงการและงบประมาณ

- หลังจากที่ทราบงบประมาณที่สนับสนุนมาจากการสนับสนุนบริการสุขภาพแล้ว ผู้รับผิดชอบงานเก็บรวบรวมข้อมูล และแนวทางต่างๆ เพื่อเขียนโครงการเสนอขออนุมัติโครงการจากอธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ และขออนุมัติใช้งบประมาณจากผู้อำนวยการศูนย์สนับสนุนบริการสุขภาพที่ ๑๐

๒) ประชุมคณะกรรมการ

- ประชุมเจ้าหน้าที่ในกลุ่มงานเพื่อวางแผนการดำเนินงาน และแบ่งหน้าที่รับผิดชอบภายในกลุ่มพร้อมเชิญผู้เกี่ยวข้องในศูนย์สนับสนุนบริการสุขภาพที่ ๑๐ มาร่วมดำเนินงาน
- ประชุมพี่เลี้ยงจังหวัด จำกสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด เพื่อร่วมประชุมเพื่อชี้แจงแนวทางการดำเนินงานร่วมกัน และพี่เลี้ยงจังหวัดจะมีการชี้แจงต่อในกับพื้นที่

๓) จัดทำหนังสือเชิญให้เครือข่ายเข้าร่วมกิจกรรม

- โดยมีการเชิญกลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้องคือตัวแทนจากจังหวัดในกิจกรรมทั้ง ๓ ประเภท คือ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพตามหลักสุขบัญญัติแห่งชาติ หมู่บ้านปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ ชุมชนรอบรั้วด้านสุขภาพ เพื่อเข้าร่วมการประกวดและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เข้าร่วมกิจกรรม
- ประสานชี้แจงคณะกรรมการที่มาตัดสินการประกวด และจัดทำหนังสือคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการประกวด เขตสุขภาพที่ ๑๐ โดย อธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพที่ ๑๐ เป็นผู้ลงนามคำสั่ง

๔) ขออนุมัติยืมเงิน

- ผู้รับผิดชอบงานขออนุมัติยืมเงินตามระเบียบที่กำหนดก่อนการจัดกิจกรรม เพื่อใช้ในการจัดกิจกรรม และจัดเตรียมหลักฐานการใช้คืนเงินยืมในเรียบร้อยก่อนมีการจัดเวลาที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้

๕) ดำเนินงานตามกิจกรรม

- ผู้เข้าร่วมประกวดนำเสนอผลการดำเนินงานในช่วงที่ผ่านมา ตามปกติการที่ กำหนด
- กรรมการให้ข้อเสนอแนะหลังจากผู้ประกวดนำเสนอเรื่อง

๖) ประกาศผล

- ประกาศหลังจากการประกวดเสร็จ พร้อมมอบใบประกาศ

๗) สรุปผล รายงานผล เสนอ ผอ.ศบส.๑๐ และ กองสุขศึกษา กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ

- โดยมีการจัดทำเป็นหนังสือราชการเป็นลายลักษณ์อักษร
- จัดทำแบบรายงาน สอ-สส ส่งให้ผู้รับผิดชอบงานกองสุขศึกษา
- ส่งผลการประกวดให้จังหวัดทราบ

๗. กฎหมาย มาตรฐาน และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๑. คู่มือ/แนวทางพัฒนาหมู่บ้านปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพฯ
๒. คู่มือ/แนวทางพัฒนาโรงเรียนส่งเสริมสุขบัญญัติแห่งชาติ
๓. คู่มือ/แนวทางการพัฒนาความรอบรู้ด้านสุขภาพและพุทธิกรรมสุขภาพ

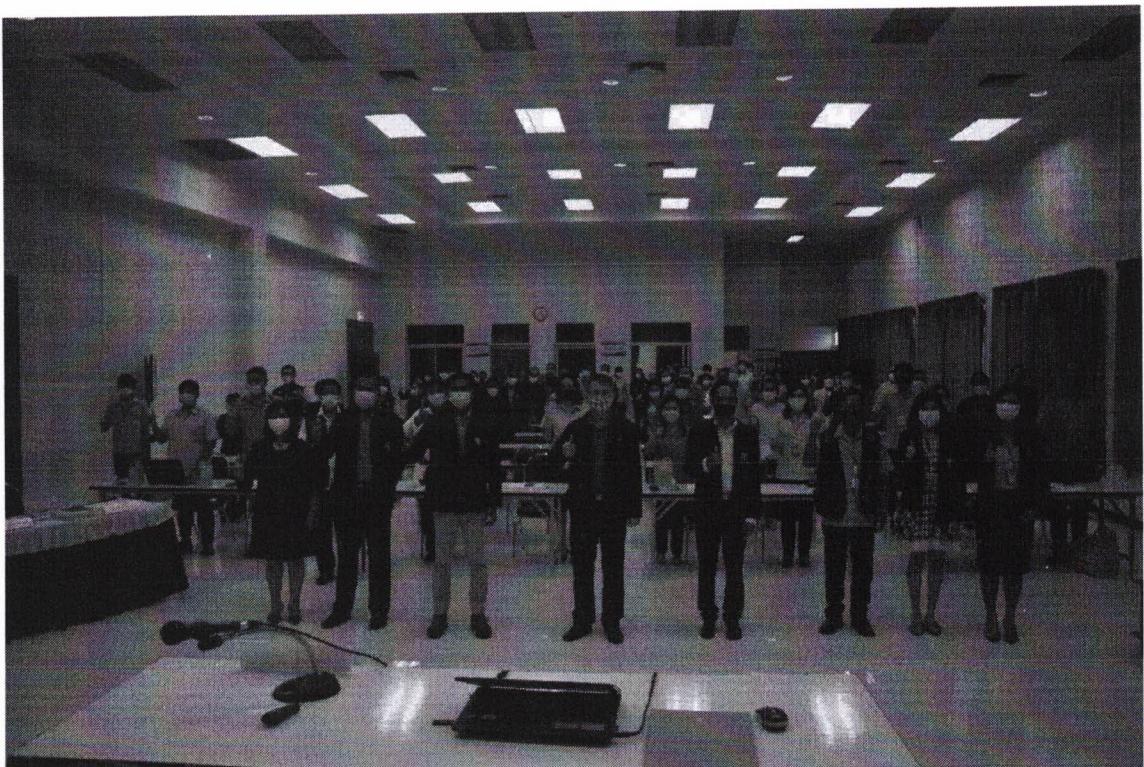
๘. ระบบการติดตามและประเมินผล

- ติดตามตามแผนการปฏิบัติงานผังกระบวนการ
- การประเมินผลความก้าวหน้าตามระบบสารสนเทศทางโปรแกรม Health gate
- การนิเทศ ติดตาม

๙. ภาคผนวก

- แบบฟอร์มรายงาน ส ๑ - ส๓

គ្រប់វង់នានសុខគិតា

ក្រុមសុខភាគចប្រជាមននលេដព័តិករមសុខភាព
គ្រប់វង់នានសុខគិតា

บทนำ

คู่มือกระบวนการสุขศึกษา เล่มนี้จัดทำขึ้นเพื่อ ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานสุขภาพภาคประชาชนและพัฒนา พฤติกรรมสุขภาพ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ มีคู่มือปฏิบัติงานที่ชัดเจน อย่างเป็นลายลักษณ์อักษร ที่แสดงถึงรายละเอียด ขั้นตอนการปฏิบัติงานของกิจกรรม/กระบวนการต่างๆของหน่วยงาน และสร้างมาตรฐานการปฏิบัติงาน แสดงวิธีการทำงานที่ สามารถถ่ายทอดให้กับผู้เข้ามาปฏิบัติงานใหม่ พัฒนาการทำงานให้เป็นมืออาชีพ และใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานพัฒนา บุคลากรให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน รวมทั้งแสดงหรือเผยแพร่ให้กับบุคคลภายนอก หรือผู้ใช้บริการให้สามารถเข้าใจและใช้ ประโยชน์จากการบูรณาการที่มีอยู่ได้

๑. วัตถุประสงค์ (Objectives)

- ๑.๑ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของกลุ่มสุขภาพภาคประชาชนและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ มี ประสิทธิภาพ เชื่อมโยง สอดคล้องกับกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ
- ๑.๒ เพื่อให้การดำเนินงานสุขภาพภาคประชาชนและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
- ๑.๓ เพื่อสร้างความเข้าใจให้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสุขภาพภาคประชาชนและพัฒนาพฤติกรรม สุขภาพ
- ๑.๔ เพื่อถ่ายทอดให้ผู้เข้ามาปฏิบัติงานใหม่ได้เข้าใจถึงกระบวนการที่ต้องดำเนินการต่อไปได้
- ๑.๕ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงกระบวนการทำงานให้ดีขึ้นและได้มาตรฐานเดียวกัน

๒. ขอบเขต (Scope)

- ๒.๑ ใช้เป็นแนวทางการดำเนินงานในกลุ่มสุขภาพภาคประชาชนและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ
- ๒.๒ ใช้ในการออกแบบ ติดตาม ประสานงาน การดำเนินงานตามกิจกรรม/โครงการ และสนับสนุนหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง

๓. คำจำกัดความ (Definition)

- ๓.๑ ผู้รับผิดชอบงานสุขศึกษาจังหวัด หมายถึง เจ้าหน้าที่ สสจ. ในเขตสุขภาพที่ ๑๐ ที่รับผิดชอบงานสุขศึกษา

๔. ความรับผิดชอบ (Responsibilities)

- ๔.๑ บุคลากรในกลุ่มสุขภาพภาคประชาชนและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ
- ๔.๒ บุคลากรผู้รับผิดชอบงานการเงิน
- ๔.๓ บุคลากรฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ
- ๔.๔ บุคลากรแม่บ้าน
- ๔.๕ บุคลากรที่เป็นพนักงานขับรถ
- ๔.๖ ผู้บังคับบัญชาผู้อนุมัติการดำเนินงาน

๕. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน (Procedure)

ตาม Flow Chart การจัดเรื่องที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ของศูนย์สนับสนุนบริการสุขภาพที่ ๑๐

กระบวนการสุขศึกษา

ชื่อผู้รับผิดชอบ	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	จุดควบคุมความเสี่ยง	ระยะเวลา	
งานสุขภาพภาค ประชาชนและ พัฒนา พฤติกรรม สุขภาพ	<p>รับนโยบายจากกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ</p>	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ทำความเข้าใจนโยบายอย่างละเอียด ๒. ผู้รับผิดชอบงานโดยตรงรับนโยบายจากกองสุขศึกษา 	๔๕๐	นาที
งานสุขภาพภาค ประชาชนและ พัฒนา พฤติกรรม สุขภาพ	<p>ทำทวนนโยบาย เพื่อวางแผนแนวทางการดำเนินงานสุขศึกษา เขต ๑๐</p>	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ประชุมทำความเข้าใจเจ้าหน้าที่ ภายในกลุ่ม 	๑๒๐	นาที
งานสุขภาพภาค ประชาชนและ พัฒนา พฤติกรรม สุขภาพ	<p>ชี้แจงและถ่ายทอดนโยบายการสู่การปฏิบัติให้แก่เครือข่าย</p>	<ol style="list-style-type: none"> ๑. จัดทำคู่มือแนวทางการดำเนินงาน 	๑๙๐	นาที
งานสุขภาพภาค ประชาชนและ พัฒนา พฤติกรรม สุขภาพ	<p>ติดตามผลการดำเนินงานรายจังหวัด ปีละ ๒ ครั้ง</p>	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ส่งหนังสือชี้แจง แนวทางการติดตามและช่วงเวลาการส่งรายงาน ตาม แบบรายงานการดำเนินงาน ส ๔-๑ ส๔-๒ ๒. ติดตามการลงทะเบียนโปรแกรม health gate ทุกไตรมาส 	๔๕๐	นาที
งานสุขภาพภาค ประชาชนและ พัฒนา พฤติกรรม สุขภาพ	<p>จัดทำเว็บแลกเปลี่ยนรู้เพื่อคัดเลือกต้นแบบ</p>	<ol style="list-style-type: none"> ๑. การตรวจสอบผลคะแนนให้ชัดเจนก่อนแจ้งพื้นที่ ๒. ขอสนับสนุนจากส่วนกลางให้เพียงพอ ๓. แจ้งยืนยันกลุ่มเป้าหมาย 	๘๕๐	นาที
งานสุขภาพภาค ประชาชนและ พัฒนา พฤติกรรม สุขภาพ	<p>รายงานผล</p>	<ol style="list-style-type: none"> ๑. คืนข้อมูล สรุปผลเป็นลายลักษณ์อักษร ๒. คืนข้อมูลแก่เครือข่าย 	๙๖๐	นาที
		รวมระยะเวลา	3,060	นาที

๖. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

กลุ่มสุขภาพภาคประชาชนและพัฒนาพุทธิกรรมเป็นผู้รับผิดชอบ โดยแสดง Flow chart ซึ่งจะอธิบายงาน ดังนี้

(๑) รับนโยบายจากกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ

- รับฟังนโยบายจากการถ่ายทอดงานของกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ ซึ่งอาจจะเป็นการถ่ายทอดโดยเชิญผู้รับผิดชอบงานของเขต ไปถ่ายทอดที่กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ และอาจจะมีการถ่ายทอดผ่านการประชุมคอมเพอร์เรนท์ที่กรมสนับสนุนบริการสุขภาพจัดให้

(๒) ทบทวนนโยบาย เพื่อวางแผนแนวทางการดำเนินงานสุขศึกษา เขต ๑๐

- หลังจากรับนโยบายแล้วเจ้าหน้าที่ที่ปรับนโยบายประชุมเจ้าหน้าที่ในกลุ่มงานเพื่อชี้แจงข้อมูลจากการปรับฟังนโยบาย เพื่อวางแผนการดำเนินงาน และแบ่งหน้าที่รับผิดชอบภายในกลุ่มพร้อมวางแผนการถ่ายทอดนโยบายสู่ภาคีเครือข่ายในเขตรับผิดชอบ

(๓) ชี้แจงและถ่ายทอดนโยบายการสู่การปฏิบัติให้แก่เครือข่าย

- จัดประชุมเพื่อถ่ายทอดนโยบาย โดยมีการเชิญเป้าหมายที่เกี่ยวข้องคือตัวแทนจากจังหวัดที่เป็นผู้รับผิดชอบงานสุขศึกษา ทั้ง ๕ จังหวัดจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด เข้าร่วมประชุมชี้แจงนโยบายของกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ และแนวทางการดำเนินของ ศูนย์สนับสนุนบริการสุขภาพที่ ๑๐ พร้อมจัดทำคู่มือ หรือข้อมูล ที่สามารถใช้เป็นแนวทางให้กับพื้นที่จังหวัดได้

(๔) ติดตามผลการดำเนินรายจังหวัด ปีละ ๒ ครั้ง

- ผู้รับผิดชอบงานของศูนย์สนับสนุนบริการสุขภาพที่ ๑๐ ชี้แจงแนวทางการติดตามรายงานผลของจังหวัด ในเวทีการประชุมชี้แจง และมีกำหนดให้ส่งรายงานชัดเจนให้กับพื้นที่จังหวัด เพื่อเป็นรูปแบบเดียวกัน โดยแบบติดตามรายงานผลของกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ ใช้แบบรายงาน ส ๔-๑ และ ส ๔-๒ และติดตาม การลงทะเบียน health gate ทุกไตรมาส
- ศูนย์สนับสนุนบริการสุขภาพที่ ๑๐ อาจกำหนดรูปแบบ การติดตามในรูปแบบอื่นๆ เช่น การประชุมติดตาม หรือลงพื้นที่ติดตาม

(๕) จัดทำเวทีแลกเปลี่ยนรู้เพื่อคัดเลือกต้นแบบ

- ประชุมคณะกรรมการ
- ประชุมเจ้าหน้าที่ในกลุ่มงานเพื่อวางแผนการดำเนินงาน และแบ่งหน้าที่รับผิดชอบภายในกลุ่มพร้อมเชิญผู้เกี่ยวข้องในศูนย์สนับสนุนบริการสุขภาพที่ ๑๐ มาร่วมดำเนินงาน
- จัดทำหนังสือเชิญให้เครือข่ายเข้าร่วมกิจกรรม
- โดยมีการเชิญเป้าหมายที่เกี่ยวข้องคือตัวแทนจากจังหวัดในกิจกรรมทั้ง ๓ ประเภท คือ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพตามหลักสุขบัญญัติแห่งชาติ หมู่บ้านปรับเปลี่ยนพุทธิกรรมสุขภาพ ชุมชนรอบรั้ว ด้านสุขภาพ เพื่อเข้าร่วมการประกวดและแลกเปลี่ยนเรียนรู้
- จัดทำหนังสือคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการประกวด เขต สุขภาพที่ ๑๐
- ขออนุมัติยื่นเงิน
- ผู้รับผิดชอบงานขออนุมัติยื่นตามระเบียบที่กำหนดก่อนการจัดกิจกรรม
- จัดเตรียมหลักฐานการดำเนินงาน
- ในเวทีการประกวดให้พื้นที่นำเสนอตามกติกา ที่กำหนด
- กรรมการให้ข้อเสนอแนะหลังจากผู้ประกวดนำเสนอเสร็จ
- ประกาศหลักจากดำเนินการประกวดเสร็จ พร้อมมอบใบประกาศ

- สรุปผล รายงานผล เสนอ ผอ.ศบส.๑๐ และ กองสุขศึกษา กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ โดยมีการจัดทำ เป็นหนังสือราชการเป็นลายลักษณ์อักษร
- จัดทำแบบรายงาน ส๑-ส๓ ส่งให้ผู้รับผิดชอบงานกองสุขศึกษา

๖) การรายงานผล

- สรุปผล รายงานผล เสนอ ผอ.ศบส.๑๐ และ กองสุขศึกษา กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ โดยมีการจัดทำ เป็นหนังสือราชการเป็นลายลักษณ์อักษร ในไตรมาสสุดท้ายของปีงบประมาณและหลังจากลิ้นสุดกิจกรรม แล้ว
- รายงานผล สรุปผลเป็นลายลักษณ์อักษรแก่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ทั้ง ๕ แห่งในเขตสุขภาพที่ ๑๐

๗. กฎหมาย มาตรฐาน และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๑. คู่มือ/แนวทางพัฒนาหมูบ้านปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพฯ
๒. คู่มือ/แนวทางพัฒนาโรงเรียนส่งเสริมสุขบัญญัติแห่งชาติ
๓. คู่มือ/แนวทางการพัฒนาความรอบรู้ด้านสุขภาพและพฤติกรรมสุขภาพ

๘. ระบบการติดตามและประเมินผล

- ติดตามตามแผนการปฏิบัติงานผังกระบวนการ
- การประเมินผลความก้าวหน้าตามระบบสารสนเทศทางโปรแกรม Health gate
- การนิเทศ ติดตาม

๙. ภาคผนวก

- แบบฟอร์มรายงาน ส ๑ – ส ๓

**แบบสอบถามการจัดเวทีแลกเปลี่ยน
กลุ่มสุขภาพภาคประชาชนและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ**

ลำดับ ที่	คำถาม	มี / ใช่	ไม่มี / ไม่ใช่	คำอธิบาย / คำตอบ
หมวดที่ ๑ การวางแผน				
๑	มีการรับการถ่ายทอดชี้แจงนโยบายการดำเนินงานจากกองสุขศึกษา	✓		
๒	ศบส.๑๐ มีการถ่ายทอดนโยบายการดำเนินงานให้กับพื้นที่ ก่อนมีการดำเนินงาน	✓		
๓	มีการร่วมวางแผนกับพื้นที่ สสจ. และเจ้าหน้าที่ภายในกลุ่มงาน ก่อนมีการดำเนินงาน	✓		
หมวดที่ ๒ กระบวนการดำเนินงาน				
๔	มีการส่งเสริมสนับสนุนเครือข่ายในการดำเนินงานทุกปี อย่างน้อย ปีละ ๑ ครั้ง	✓		
๕	เครือข่ายมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงานโครงการ	✓		
๖	จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนงานสุขศึกษาเขตสุขภาพที่ ๑๐		✓	อยู่ระหว่างดำเนินงาน
หมวดที่ ๓ กระบวนการติดตามงาน				
๗	มีการติดตามการดำเนินงาน กับภาคีเครือข่ายอย่างน้อย ปีละ ๑ ครั้ง		✓	จะมีการดำเนินในช่วงไตรมาสที่ ๓
หมวดที่ ๔ กระบวนการงานงานผล				
๘	มีการส่งรายงาน ส๑-ส๓ ให้กับกองสุขศึกษา อย่างน้อย ปีละ ๒ ครั้ง		✓	จะมีการดำเนินในช่วงไตรมาสที่ ๒-๓
๙	มีการรายงานผลการคัดเลือกให้กับอธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพและรายงานผลให้กับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด		✓	จะมีการดำเนินงานในช่วงไตรมาส ๔

คู่มือการปฏิบัติงานกระบวนการ อสม. หมู่ประจำบ้าน

กลุ่มสุขภาพภาคประชาชนและพัฒนาพหุติกรรมสุขภาพ
ศูนย์สนับสนุนบริการสุขภาพที่ ๑๐ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔

กระบวนการพัฒนา อสม.เป็น อสม.หมู่ประจำบ้าน

คู่มือกระบวนการพัฒนา อสม.เป็น อสม.หมู่ประจำบ้าน เล่มนี้จัดทำขึ้นเพื่อ ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานสุขภาพภาคประชาชนและพัฒนาพฤษติกรรมสุขภาพ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ มีคู่มือปฏิบัติงานที่ชัดเจน อย่างเป็นลายลักษณ์อักษร ที่แสดงถึงรายละเอียดขั้นตอนการปฏิบัติงานของกิจกรรม/กระบวนการต่างๆของหน่วยงาน และสร้างมาตรฐานการปฏิบัติงาน แสดงวิธีการทำงานที่สามารถถ่ายทอดให้กับผู้เข้ามาปฏิบัติงานใหม่ พัฒนาการทำงานให้เป็นมืออาชีพ และใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานพัฒนาบุคลากรให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน รวมทั้งแสดงหรือเผยแพร่ให้กับบุคลภายนอก หรือผู้ใช้บริการให้สามารถเข้าใจและใช้ประโยชน์จากการทำงานที่มีอยู่ได้

๑. วัตถุประสงค์

๑.๑ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของกลุ่มสุขภาพภาคประชาชนและพัฒนาพฤษติกรรมสุขภาพ มีประสิทธิภาพ เชื่อมโยง สอดคล้องกับกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ

๑.๒ เพื่อให้การดำเนินงานสุขภาพภาคประชาชนและพัฒนาพฤษติกรรมสุขภาพเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๓ เพื่อสร้างความเข้าใจให้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสุขภาพภาคประชาชนและพัฒนาพฤษติกรรมสุขภาพ

๑.๔ เพื่อถ่ายทอดให้ผู้เข้ามาปฏิบัติงานใหม่ได้เข้าใจถึงกระบวนการที่ต้องดำเนินการต่อไปได้

๑.๕ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงกระบวนการทำงานให้ดีขึ้นและได้มาตรฐานเดียวกัน

๒. ขอบเขต รายละเอียดลักษณะงานและการปฏิบัติงาน

๒.๑ พัฒนาศักยภาพและยกระดับ อสม. เป็น อสม. หมู่ประจำบ้าน มีขอบเขตการดำเนินงาน ดังนี้

๒.๑.๑ รับนโยบาย

๒.๑.๒ จัดทำแนวทาง แบบประเมิน ฐานข้อมูล

๒.๑.๓ กำหนดแผนงานการติดตาม ประเมินผล

๒.๑.๔ ชี้แจงแนวทางสู่การปฏิบัติ

๒.๑.๕ จัดทำแผนงานโครงการร่วมกับผู้รับผิดชอบงานเขตสุขภาพที่ ๑๐

๒.๑.๖ ดำเนินการ อบรม อสม. หมู่ประจำบ้าน ๗๕,๐๓๒ คน (สะสม) ตามแผน

๒.๑.๗ ติดตามความก้าวหน้า

๒.๑.๘ ประเมินผล วิเคราะห์

๒.๑.๙ สรุปผลการดำเนินงานในระดับเขตสุขภาพเสนอต่อผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้อง

๓. คำจำกัดความ

๓.๑. การติดตาม (Monitoring) หมายถึง การเก็บรวบรวมข้อมูลการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ และนำมาวิเคราะห์ว่าเป็นไปตามแผนยุทธศาสตร์ของหน่วยงานที่กำหนดไว้หรือไม่ มีปัญหาอุปสรรคหรือไม่อย่างไร เพื่อให้ผู้บริหารนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการทบทวนยุทธศาสตร์หรือตัดสินใจแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

๓.๒ การประเมินผล (Evaluation) หมายถึง กระบวนการตัดสินคุณค่าของแผนงานหรือโครงการของทุกส่วนราชการ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลแล้วนำมารวิเคราะห์ เพื่อนำผลมาเบรี่ยบเทียบกับแผนฯบารลดุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่

๓.๓ อสม. หมู่ประจำบ้าน หมายถึง ประธาน อสม. ระดับหมู่บ้าน/ชุมชน หรือ อสม. ตามระเบียบกระทรวงสาธารณสุข ที่มีภาวะผู้นำ เป็นที่ยอมรับ และมีทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital skill) โดยได้รับการคัดเลือกและพัฒนาศักยภาพตามหลักสูตร อสม. หมู่ประจำบ้าน ที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด

๓.๔ ผู้ป่วยกลุ่มเป้าหมาย หมายถึง ผู้ป่วยติดบ้านติดเตียง ผู้พิการ/ผู้ด้อยโอกาสที่มีภาวะพึงพิจ โรคไตเรื้อรัง (CKD) โรคไม่ติดต่อ (NCD)

๓.๕ คุณภาพชีวิตที่ดี หมายถึง ผู้ป่วยกลุ่มเป้าหมายได้รับการดูแลด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม

๔. หน้าที่และความรับผิดชอบของบุคลากร

๔.๑ หัวหน้ากลุ่มสุขภาพภาคประชาชนและพัฒนาพัฒนาพุทธิกรรมสุขภาพ

มีบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังนี้

รับการถ่ายทอดนโยบายจากการสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข กำหนดนโยบายการปฏิบัติงาน วางแผนกำลังเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงาน ครอบและทิศทางการติดตาม ประเมินร่วมกับเขตสุขภาพ การจัดการงบประมาณ ติดต่อประสานงาน วางแผน มอบหมายงาน กำกับตรวจสอบ ให้คำปรึกษา ติดตาม ประเมินผล และแก้ไขปัญหาข้อบกพร่องในการปฏิบัติงานในกลุ่มงาน และปฏิบัติงานอื่นตามที่รับมอบหมายเพิ่มเติม

๔.๒ ผู้ปฏิบัติงานที่รับผิดชอบงาน อสม.หมู่ประจำบ้าน มีบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังนี้

๔.๒.๑ จัดทำการกรอบ ออกแบบ และวางแผนงานการขับเคลื่อนนโยบายในระดับเขตสุขภาพ

๔.๒.๒ จัดทำแผนกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานของเครือข่ายในเขตสุขภาพ

๔.๒.๓ กำกับ ติดตามประเมินผลการดำเนินงานและความก้าวหน้าตามบริบทพื้นที่

๔.๒.๔ ตรวจสอบข้อมูลการส่งรายงานจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดส่งต่อข้อมูลเข้าสู่ระบบสารสนเทศทางเว็บไซต์ Thaiphc.net และประสานงานแก้ไขข้อผิดพลาดกับกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ

๔.๒.๕ จัดทำรายงานผลการดำเนินงานรายงานต่อผู้อำนวยการและสะท้อนข้อมูลการดำเนินงาน ความก้าวหน้า แก่เครือข่ายในเขตสุขภาพ

๕. ผังกระบวนการและขั้นตอนการปฏิบัติงาน

๕.๑ ผังกระบวนการ กระบวนการ การส่งเสริม สนับสนุน ติดตาม ประเมินผลพัฒนา อสม.หมู่ประจำบ้าน โดยแสดง Flow chart ซึ่งจะอธิบายงาน ดังนี้

ชื่อ ผู้รับผิดชอบ	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	จุดควบคุมความเสี่ยง	ระยะเวลา
กลุ่มสุขภาพ ภาคประชาชน	<div style="text-align: center;"> <p>รับนโยบายจากกรม สนับสนุนบริการสุขภาพ</p> </div>	<p>๑. ส่งผู้รับผิดชอบงานรับนโยบายโดยตรง</p> <p>๒. ทำความเข้าใจรายละเอียดชัดเจน</p>	๖๐ นาที
งานสุขภาพ ภาคประชาชน	<div style="text-align: center;"> <p>ทบทวนนโยบายเพื่อวางแผนแนว ทางการดำเนินงาน ส่งเสริม สนับสนุน ติดตาม ประเมินผล</p> </div>	<p>๑. ประชุมทำความเข้าใจเจ้าหน้าที่ ภายในกลุ่ม</p>	๑๒๐ นาที
งานสุขภาพ ภาคประชาชน	<div style="text-align: center;"> <p>ชี้แจงและถ่ายทอดนโยบาย แนวทางการดำเนินงานสู่การ ปฏิบัติให้แก่เครือข่ายเขตสุขภาพ</p> </div>	<p>๑. จัดทำคู่มือแนวทางการดำเนินให้ เครือข่าย</p>	๖๐ นาที
งานสุขภาพ ภาคประชาชน	<div style="text-align: center;"> <p>ติดตามผลการดำเนิน รายไตรมาส</p> <p>ไม่ถูกต้อง</p> </div>	<p>๑. จัดทำแผนติดตามการดำเนินงาน รายไตรมาส</p> <p>๒. ออกแบบรูปแบบการติดตาม</p> <p>๓. รายงานผลการดำเนินงานทุกไตร มาส</p>	๔๘๐ นาที
งานสุขภาพ ภาคประชาชน	<div style="text-align: center;"> <p>ตรวจสอบ ข้อมูล</p> <p>ถูกต้อง</p> </div>	<p>๑. สืบทอดยืนยันผลการดำเนินงานใน ระบบกับการบันทึกจริงในพื้นที่</p>	๔๘๐ นาที
งานสุขภาพ ภาคประชาชน	<div style="text-align: center;"> <p>วิเคราะห์ ประเมินผล</p> </div>	<p>๑. วิเคราะห์ ประเมินผลการดำเนิน ตามตัวชี้วัด</p>	๒๔๐ นาที
งานสุขภาพ ภาคประชาชน	<div style="text-align: center;"> <p>สรุปผลการดำเนินงานให้ ผู้บริหาร และ รายงานผลให้กับ</p> </div>	<p>๑. สรุปผลการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรคเป็นลายลักษณ์อักษรเสนอต่อ ผู้บริหาร</p> <p>๒. สรุปผลการดำเนินงานคืนข้อมูล ให้เครือข่าย</p>	๙๖๐ นาที
รวมระยะเวลา			๒,๔๐๐ นาที

๖. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน พัฒนา օสม.หมวดประจำบ้าน รายละเอียด ดังนี้

๖.๑ รับนโยบาย

- ผู้อำนวยการและหัวหน้ากลุ่มสุขภาพภาคราชการประจำบ้านและพัฒนาพฤษติกรรมสุขภาพ รับการถ่ายทอดนโยบายตามยุทธศาสตร์กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ ประจำปีงบประมาณ ใน การพัฒนา օsm.หมวดประจำบ้าน

- ถ่ายทอดนโยบายแก่ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงาน

๖.๒ กำหนดแผนงานการติดตาม ประเมินผล

- หัวหน้ากลุ่มงานและผู้รับผิดชอบงาน กำหนดกรอบ และแนวทางดำเนินงานประจำปี
- จัดทำแผนงานการติดตาม ประเมินผล ประจำปีงบประมาณ เพื่อกำกับ ติดตามความก้าวหน้า ประเมินผลการดำเนินการในปีงบประมาณ

๖.๓ ถ่ายทอดนโยบายและชี้แจงแนวทางแก่เครือข่ายในเขตสุขภาพ

- ถ่ายทอดนโยบายสู่การปฏิบัติ ครอบ และแผนงานการดำเนินงานประจำปีงบประมาณแก่เครือข่าย ในเขตสุขภาพ ได้แก่ สสจ. สสอ. รพศ. รพท. รพช. และ รพ.สต.
- ชี้แจงแนวทางการดำเนินงาน การติดตาม ประเมินผล แก่เครือข่ายในเขตสุขภาพ
- พัฒนาแบบฟอร์มติดตามความก้าวหน้าแก่เครือข่าย

๖.๔ ติดตามความก้าวหน้า

- ประสานติดตามข้อมูลผลการพัฒนา օsm.หมวดประจำบ้าน ตามแผนงานที่กำหนด โดยกำกับให้ ผู้รับผิดชอบงานในระดับ สสจ. ดำเนินการรายงานผลความก้าวหน้ารายเดือน ศูนย์สนับสนุนบริการสุขภาพที่ ๑๐ ตามแบบฟอร์มรายงานที่กำหนด
- การพัฒนา օsm.หมวดประจำบ้าน กำกับ ติดตามการดำเนินการพัฒนาตามคู่มือหลักสูตรที่กรมสนับสนุนบริการสุขภาพกำหนด โดยเครือข่ายในพื้นที่ดำเนินการแล้วเสร็จบันทึกข้อมูลการดำเนิน และความก้าวหน้าในระบบสารสนเทศทางเว็บไซต์ Thaiphc.net

๖.๕ ตรวจสอบข้อมูล

- ดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลผลการพัฒนา օsm.หมวดประจำบ้าน ในระบบ
- สรุปผลการดำเนินงาน ส่งคืนข้อมูลในระบบยืนยันความถูกต้อง และแก้ไขข้อมูล กับจังหวัดให้เรียบร้อย

๖.๖ วิเคราะห์ ประเมินผลความก้าวหน้า

- วิเคราะห์ข้อมูลและประเมินผลความก้าวหน้าของการดำเนินงานรายเดือนเสนอต่อผู้อำนวยการ และเขตสุขภาพ
- แจ้งข้อมูลการประเมินผลการดำเนินงานแก่ผู้รับผิดชอบของ สสจ.
- รวบรวมปัญหา อุปสรรคของการดำเนินในพื้นที่เสนอต่อผู้อำนวยการและเขตสุขภาพ

๖.๗ สรุปผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนการดำเนินงานในระดับเขตสุขภาพ

- สรุปผลการดำเนินงานรายเดือนและรายไตรมาสเสนอผู้อำนวยการ
- จัดทำสรุปผลความก้าวหน้ารายเดือนเผยแพร่และสะท้อนผลไปยังเครือข่ายเขตสุขภาพ

๗. ก្នុងមាត្រា និងការគេង

- ๗.១ នេវាទាករណ៍ដំឡើងជាបន្ទាន់ និង នេវាទាអនុវត្តន៍យោង និង នេវាទាអនុវត្តន៍យោង
- ៧.២ អត្ថបទ និង នេវាទាអនុវត្តន៍យោង
- ៧.៣ ចូលរួម និង នេវាទាអនុវត្តន៍យោង និង នេវាទាអនុវត្តន៍យោង
- ៧.៤ Application “SMART និង”

៨. បញ្ជីការងារ

- ៨.១ បញ្ជីការងារដែលត្រូវបានបង្ហាញ និង នេវាទាអនុវត្តន៍យោង

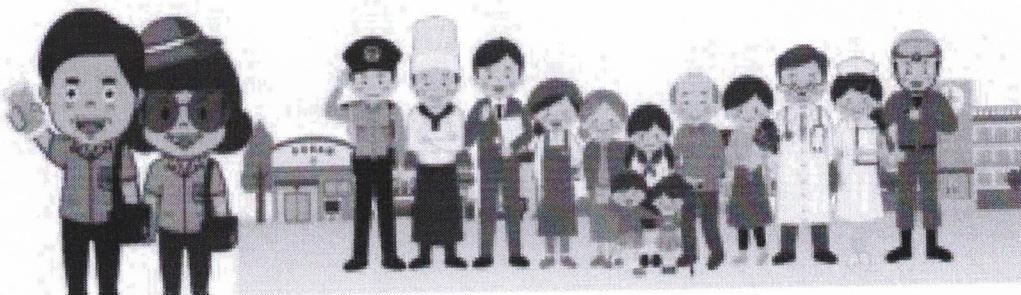
៩. របៀបការពិនិត្យនិងការអនុវត្តន៍យោង

- ៩.១ ពិនិត្យនិងការអនុវត្តន៍យោង និង នេវាទាអនុវត្តន៍យោង
- ៩.២ ការបង្ហាញបញ្ជីការងារ និង នេវាទាអនុវត្តន៍យោង និង នេវាទាអនុវត្តន៍យោង
- ៩.៣ ការបង្ហាញបញ្ជីការងារ និង នេវាទាអនុវត្តន៍យោង និង នេវាទាអនុវត្តន៍យោង
- ៩.៤ ការបង្ហាញបញ្ជីការងារ និង នេវាទាអនុវត្តន៍យោង និង នេវាទាអនុវត្តន៍យោង
- ៩.៥ និង នេវាទាអនុវត្តន៍យោង និង នេវាទាអនុវត្តន៍យោង

แบบสอบถามกระบวนการ อสม.หมู่ประจำบ้าน
กลุ่มสุขภาพภาคประชาชนและพัฒนาพุทธิกรรมสุขภาพ

ลำดับ ที่	คำถาม	มี / ใช่	ไม่มี / ไม่ใช่	คำอธิบาย / คำตอบ
หมวดที่ ๑ การวางแผน				
๑	มีการรับการถ่ายทอดชี้แจงนโยบายการดำเนินงานจาก กองสนับสนุนสุขภาพภาคประชาชน	✓		
๒	ศบส.๑๐ มีการถ่ายทอดนโยบายการดำเนินงานให้กับพื้นที่ ก่อนมีการดำเนินงาน	✓		
๓	มีการร่วมวางแผนกับพื้นที่ สสจ. และเจ้าหน้าที่ ภายในกลุ่มงานก่อนมีการดำเนินงาน	✓		
หมวดที่ ๒ กระบวนการดำเนินงาน				
๔	มีการส่งเสริมสนับสนุนเครือข่ายใน การดำเนินงานทุกปี อย่างน้อย ปีละ ๑ ครั้ง	✓		
๕	มีการพัฒนาศักยภาพ อสม.หมู่ประจำบ้าน ตามเป้าหมายที่กำหนด	✓		
หมวดที่ ๓ กระบวนการติดตามงาน				
๖	มีการติดตามการดำเนินงาน กับภาคีเครือข่ายอย่างน้อย ปีละ ๑ ครั้ง		✓	จะมีการดำเนิน ในช่วง การตรวจราชการ
หมวดที่ ๔ กระบวนการรายงานและสรุปผล				
๗	มีการส่งรายงานผลการพัฒนา ศักยภาพ อสม. หมู่ประจำบ้าน ให้กับกองสนับสนุน สุขภาพภาคประชาชน รายสัปดาห์	✓		

คู่มือการปฏิบัติงานกระบวนการอาสาสมัครประจำครอบครัว (อสค.)

กลุ่มสุขภาพภาคประชาชนและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ
ศูนย์สนับสนุนบริการสุขภาพที่ 10 ประจำปีงบประมาณ 2564

บทนำ

คู่มือกระบวนการอาสาสมัครประจำครอบครัว (อสค.) เล่มนี้จัดทำขึ้นเพื่อ ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ งานงานสุขภาพภาคประชาชนและพัฒนาพฤษศาสตร์ติกรรมสุขภาพ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ มีคู่มือปฏิบัติงานที่ชัดเจน อย่างเป็นลายลักษณ์อักษร ที่แสดงถึงรายละเอียดขั้นตอนการปฏิบัติงานของกิจกรรม/กระบวนการ ต่างๆของหน่วยงาน และสร้างมาตรฐานการปฏิบัติงาน แสดงวิธีการทำงานที่สามารถถ่ายทอดให้กับผู้เข้ามาปฏิบัติงานใหม่ พัฒนาการทำงานให้เป็นมืออาชีพ และใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานพัฒนาบุคลากรให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน รวมทั้งแสดงหรือเผยแพร่ให้กับบุคคลภายนอก หรือผู้ใช้บริการให้สามารถเข้าใจและใช้ประโยชน์จากการบวนงานที่มีอยู่ได้

๑. วัตถุประสงค์

๑.๑ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของกลุ่มสุขภาพภาคประชาชนและพัฒนาพฤษศาสตร์ติกรรมสุขภาพ มีประสิทธิภาพ เชื่อมโยง สอดคล้องกับกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ

๑.๒ เพื่อให้การดำเนินงานสุขภาพภาคประชาชนและพัฒนาพฤษศาสตร์ติกรรมสุขภาพเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๓ เพื่อสร้างความเข้าใจให้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสุขภาพภาคประชาชนและพัฒนาพฤษศาสตร์ติกรรมสุขภาพ

๑.๔ เพื่อถ่ายทอดให้ผู้เข้ามาปฏิบัติงานใหม่ได้เข้าใจถึงกระบวนการที่ต้องดำเนินการต่อไปได้

๑.๕ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงกระบวนการทำงานให้ดีขึ้นและได้มาตรฐานเดียวกัน

๒. ขอบเขต รายละเอียดลักษณะงานและการปฏิบัติงาน

๒.๑ การพัฒนาอาสาสมัครประจำครอบครัว (อสค.) มีขอบเขตการดำเนินงาน ดังนี้

- รับนโยบาย
- จัดทำแนวทาง แบบประเมิน ฐานข้อมูล
- มีเครื่องมือในการประเมินฯ
- กำหนดแผนงานการติดตาม ประเมินผล
- ชี้แจงแนวทางสู่การปฏิบัติ
- จัดทำแผนงานโครงการร่วมกับผู้รับผิดชอบงานเขตสุขภาพที่ ๑๐
- ดำเนินการพัฒนาอาสาสมัครประจำครอบครัว ตามแผน
- วิเคราะห์ ประเมินผลความก้าวหน้า
- สรุปผลการดำเนินงานในระดับเขตสุขภาพเสนอต่อผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้อง

๓. คำจำกัดความ

๓.๑ การติดตาม (Monitoring) หมายถึง การเก็บรวมรวบรวมข้อมูลการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ และนำมาวิเคราะห์ว่าเป็นไปตามแผนยุทธศาสตร์ของหน่วยงานที่กำหนดไว้หรือไม่ มีปัญหา อุปสรรคหรือไม่อย่างไร เพื่อให้ผู้บริหารนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการทบทวนยุทธศาสตร์หรือตัดสินใจแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

๓.๒ การประเมินผล (Evaluation) หมายถึง กระบวนการตัดสินคุณค่าของแผนงานหรือโครงการของทุกส่วนราชการ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลแล้วนำมารวิเคราะห์ เพื่อนำผลมาเปรียบเทียบกับแผนว่าบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดได้หรือไม่

๓.๓ ครอบครัวที่มีศักยภาพในการจัดการสุขภาพตนเองตามเกณฑ์ที่กำหนด หมายถึง ครอบครัวที่มี อสค. ทำหน้าที่ดูแลสุขภาพกลุ่มเป้าหมายด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม

๓.๔ อาสาสมัครประจำครอบครัว หรือ อสค. หมายถึง สมาชิกคนใดคนหนึ่งของแต่ละครอบครัวที่ได้รับการคัดเลือกและได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามแนวทางที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด เพื่อทำหน้าที่ดูแลสุขภาพตามกลุ่มเป้าหมายในครอบครัว

***กรณี ครอบครัวที่มีผู้ป่วยอยู่คุณเดียวหรืออยู่ในภาวะพึ่งพิง อาจคัดเลือกเพื่อบ้านที่สมัคร ให้เป็น อสค. ได้

๓.๕ ประชากรกลุ่มเป้าหมาย ครอบครัวที่มี

๓.๕.๑ ผู้สูงอายุติดบ้าน(ADL ๕ - ๑๑ คะแนน) ติดเตียง(ADL ๐-๔ คะแนน)

๓.๕.๒ ผู้ป่วยโรคไตระยะที่ ๑ ๒ ๓ และ ๔

๓.๕.๓ ผู้ที่ป่วยเป็นโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง

๓.๕.๔ ผู้ด้อยโอกาสและกลุ่มเสี่ยงอื่นๆ

๔. หน้าที่และความรับผิดชอบของบุคลากร

๔.๑ หัวหน้ากลุ่มสุขภาพภาคประชาชนและพัฒนาพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ

มีบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังนี้

รับการถ่ายทอดนโยบายจากรัฐบาลสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข กำหนดนโยบายการปฏิบัติงาน วางแผนการดำเนินงาน ครอบและทิศทางการติดตาม ประเมิน ร่วมกับเขตสุขภาพ การจัดการงบประมาณ ติดต่อประสานงาน วางแผน มอบหมายงาน กำกับตรวจสอบ ให้ คำปรึกษา ติดตาม ประเมินผล และแก้ไขปัญหาข้อข้องใจในการปฏิบัติงานในกลุ่มงาน และปฏิบัติงานอื่นตามที่ รับมอบหมายเพิ่มเติม

๔.๒ ผู้ปฏิบัติงานที่รับผิดชอบงาน อาสาสมัครประจำครอบครัว (อสค) มีบทบาทหน้าที่ความ

รับผิดชอบ ดังนี้

๔.๒.๑ จัดทำการกรอบ ออกแบบ และวางแผนการขับเคลื่อนนโยบายในระดับ เขตสุขภาพ

๔.๒.๒ จัดทำแผนกำกับ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานงานของเครือข่ายในเขต สุขภาพ

๔.๒.๓ กำกับ ติดตามประเมินผลการดำเนินงานและความก้าวหน้าตามบริบทพื้นที่

๔.๒.๔ ตรวจสอบข้อมูลการส่งรายงานจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดส่งต่อข้อมูล เข้าสู่ระบบ สารสนเทศทางเว็บไซต์ Thaiphc.net และประสานงานแก้ไข ข้อผิดพลาดกับกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ

๔.๒.๕ จัดทำรายงานผลการดำเนินงานรายงานต่อผู้อำนวยการและสะท้อนข้อมูล การดำเนินงาน ความก้าวหน้า แก่เครือข่ายในเขตสุขภาพ

๕.ผังกระบวนการและขั้นตอนการปฏิบัติงานการส่งเสริม สนับสนุน ติดตาม ประเมินผลพัฒนาอาสาสมัคร
ประจำครอบครัว (อสค.) ดังนี้

ชื่อผู้รับผิดชอบ	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	จุดควบคุมความเสี่ยง	ระยะเวลา
กลุ่มสุขภาพภาค ประชาชน	<p>รับนโยบายจากกรม สนับสนุนบริการสุขภาพ</p>	๑.ส่งผู้รับผิดชอบงานรับนโยบายโดยตรง ๒.ทำความเข้าใจรายละเอียดชัดเจน	๖๐ นาที
งานสุขภาพภาค ประชาชน	<p>ทบทวนนโยบายเพื่อวางแผน แนวทางการดำเนินงาน ส่งเสริม สนับสนุน ติดตาม ประเมินผล</p>	๑.ประชุมทำความเข้าใจเจ้าหน้าที่ ภายในกลุ่ม	๑๒๐ นาที
งานสุขภาพภาค ประชาชน	<p>ชี้แจงและถ่ายทอดนโยบายแนว ทางการดำเนินงานสู่การปฏิบัติ ให้แก่เครือข่ายเขตสุขภาพที่ ๑๐</p>	๑.จัดทำคู่มือแนวทางการดำเนินให้ เครือข่าย	๖๐ นาที
งานสุขภาพภาค ประชาชน	<p>ติดตามผลการดำเนิน รายไตรมาส</p>	๑.จัดทำแผนติดตามการดำเนินงาน รายไตรมาส ๒.ออกแบบรูปแบบการติดตาม ๓.รายงานผลการดำเนินงานทุกไตร มาส	๔๘๐ นาที
งานสุขภาพภาค ประชาชน	<p>ไม่ถูกต้อง ตรวจสอบข้อมูล thaiphc.net ถูกต้อง</p>	๑.สอบถามยืนยันผลการดำเนินงาน ในระบบกับการบันทึกจริงในพื้นที่	๔๘๐ นาที
งานสุขภาพภาค ประชาชน	<p>วิเคราะห์ ประเมินผล</p>	๑.วิเคราะห์ ประเมินผลการดำเนิน ตามตัวชี้วัด	๒๔๐ นาที
งานสุขภาพภาค ประชาชน	<p>ส่งสรุปผลงานให้ ผู้บริหาร และรายงาน ผลให้กับเครือข่าย</p>	๑.สรุปผลการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรคเป็นลายลักษณ์อักษรเสนอ ต่อผู้บริหาร ๒.ส่งสรุปผลการดำเนินงานคืนข้อมูล ให้เครือข่าย	๙๖๐ นาที
รวมระยะเวลา			๒,๔๐๐ นาที

๖. ขั้นตอนการปฏิบัติงานพัฒนาอาสาสมัครประจำครอบครัว (อสค.)

๖.๑ รับฟังนโยบายการดำเนินงานจากกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ

- เจ้าหน้าที่กลุ่มสุขภาพภาคประชาชนเข้ารับฟังนโยบายในกิจกรรมการประชุมที่กรมสนับสนุนบริการสุขภาพกำหนด ทั้งในงานด้านสนับสนุนสุขภาพภาคประชาชนและงานด้านสุขศึกษา เช่น ตำบลจัดการคุณภาพชีวิต หมู่บ้านปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพฯ โรงเรียนส่งเสริมสุขบัญญัติ และการเสริมสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพ และพฤติกรรมสุขภาพ

๖.๒ สืบค้น รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ปัญหา และวางแผนกระบวนการดำเนินงาน

- เจ้าหน้าที่กลุ่มสุขภาพภาคประชาชนฯ สืบค้น
- วางแผนและบูรณาการงานระหว่างงานด้านสนับสนุนสุขภาพภาคประชาชนและงานด้านสุขศึกษา เช่น ตำบลจัดการคุณภาพชีวิต หมู่บ้านปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพฯ โรงเรียนส่งเสริมสุขบัญญัติ และการเสริมสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพ และพฤติกรรมสุขภาพ

๖.๓ รวบรวมข้อมูลปัญหา และเขียนโครงการ เพื่อขออนุมัติโครงการและงบประมาณ

- รวบรวมข้อมูล และแนวทางต่างๆ เพื่อเขียนโครงการเสนอขออนุมัติการดำเนินการ ทำแผนร่วมกับเครือข่าย สสจ และขออนุมัติงบประมาณ

๖.๔ เสนอโครงการผ่านกลุ่มบริหารงานทั่วไปและแผนงาน เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และแจ้งผู้รับผิดชอบงานแผนงานของศูนย์ฯ

- เสนอโครงการผ่านกลุ่มบริหารงานทั่วไปฯ เพื่อแจ้งให้ผู้รับผิดชอบงานแผนงานของศูนย์ฯ ได้ทราบข้อมูล และบันทึกตัวชี้วัดผ่านระบบ SMART

๖.๕ เสนอให้ผู้อำนวยการศูนย์ฯ ลงนามให้ความเห็นชอบต่อโครงการ

- เสนอโครงการต่อผู้อำนวยการศูนย์ฯ เพื่อให้ลงนามให้ความเห็นชอบต่อโครงการ และ/หรือ กรณีที่มีการแก้ไข ให้ส่งกลับยังกลุ่ม สช. เพื่อทบทวนกิจกรรมอีกครั้ง

๖.๖ เสนอโครงการต่ออธิบดีกรม หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายลงนามอนุมัติให้ดำเนินโครงการ

๖.๗ ดำเนินงานตามแผนที่ได้วางไว้ในโครงการ

๗. กฎหมาย มาตรฐาน และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๗.๑ แนวทางการดำเนินงานพัฒนาอาสาสมัครประจำครอบครัว (อสค.)

๗.๒ ฐานข้อมูลในเว็บไซต์ฐานข้อมูลอาสาสมัครประจำครอบครัว <http://fv.phc.hss.moph.go.th>

๘. แบบฟอร์มที่เกี่ยวข้อง

๘.๑ แบบประเมินคุณภาพชีวิตกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการดูแลโดย อสม. หมอประจำบ้าน

๙. ระบบการติดตามและประเมินผล

- ๙.๑ ติดตามตามแผนการปฏิบัติงานผังกระบวนการ
- ๙.๒ การประเมินผลกลุ่มเป้าหมายมีคุณภาพชีวิตที่ดี โดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุขและ อสม. ร่วมประเมิน
- ๙.๓ คุณภาพชีวิตผู้ป่วยกลุ่มเป้าหมายและรายงานข้อมูลในฐานข้อมูลบนเว็บไซต์ www.thaiphc.net
- ๙.๔ การประเมินผลความก้าวหน้าตามระบบสารสนเทศทางเว็บไซต์ thaiphc.net
- ๙.๕ นิเทศ ตรวจสอบการปกติ และการตรวจราชการเชิงกิจ

แบบสอบถามกระบวนการอาสาสมัครประจำครอบครัว (อสค.)

กลุ่มสุขภาพภาคประชาชนและพัฒนาพุทธิกรรมสุขภาพ

ลำดับ ที่	คำถาม	มี / ใช่	ไม่มี / ไม่ใช่	คำอธิบาย / คำตอบ
หมวดที่ ๑ การวางแผน				
๑	มีการรับการถ่ายทอดชี้แจงนโยบายการดำเนินงานจากกองสันบสนุนสุขภาพภาคประชาชน	P		
๒	ศบส.๑๐ มีการถ่ายทอดนโยบายการดำเนินงานให้กับพื้นที่ก่อนมีการดำเนินงาน	P		
๓	มีการร่วมวางแผนกับพื้นที่ สสจ. และเจ้าหน้าที่ภายในกลุ่มงานก่อนมีการดำเนินงาน	P		
หมวดที่ ๒ กระบวนการดำเนินงาน				
๔	มีการพัฒนาศักยภาพส่งเสริมสนับสนุนเครือข่ายในการดำเนินงานทุกปี อย่างน้อย ปีละ ๑ ครั้ง	P		
๕	มีการพัฒนาศักยภาพ อสค.โดย อสม. หมอประจำบ้าน ตามเป้าหมายที่กำหนด		P	อยู่ระหว่างการดำเนิน
๖	มีการส่งเสริมการลงข้อมูล ผ่าน thaiphc.net thaiphc.net	P		
หมวดที่ ๓ กระบวนการติดตามงาน				
๗	มีการติดตามการดำเนินงาน กับภาคีเครือข่ายอย่างน้อย ปีละ ๑ ครั้ง		P	จะมีการดำเนินในช่วง
หมวดที่ ๔ กระบวนการรายงานและสรุปผล				
๘	มีการส่งรายงานผลการพัฒนา ศักยภาพ อสค. ให้กับกองสนับสนุนสุขภาพภาคประชาชน	P		